

DIARI DE BORD I

Restem a la mateixa posició tot esperant ordres.

Diaris de bord

Mentrestant, de vegades, rumio
que és millor dormir que ésser privat dels amics
i, impacient, esperar. ¿Què farem i què contariem?
Jo no ho sé. ¿Per a què poetes en temps miserable?¹

HÖLDERLIN

MATHIÓS PASKALIS ENTRE LES ROSES²

Fumo sense parar des del matí
si paro les roses m'abraçaran
amb les espines i amb pètals esfullats m'ofegaran
broten tortes del mateix color rosa
aguaiten, esperant que algú passi, però no passa ningú;
rere el fum de la pipa me les miro
al damunt d'una tija macilenta sense aroma,
a l'altra vida em deia una dona pots tocar aquesta mà
i és teva aquesta rosa és teva la pots prendre
ara o més tard, quan tu vulguis.

Davallo encara fumant les escales
les roses em segueixen excitades
i hi ha en el seu capteniment alguna cosa de la veu
a la qual arrela el crit quan l'ésser humà
comença a cridar «mare» o «socors»
o de les petites veus blanques de l'amor.

És un jardí petit ple de rosers
a penes uns metres quadrats que baixen amb mi
mentre davallo les escales, sense cel;
i la tieta li deia: «Antígona avui has oblidat els teus exercicis

al meu temps, no portava cotilla als teus anys.»
La tieta era un cos llastimós de venes entretallades
moltes arrugues vora les orelles un nas moribund
però els seus mots sempre anaven plens de seny.
Un dia vaig veure que li agafava el pit a Antígona
com el nen petit que furta una poma.

¿No l'encontraré aquesta vella mentre baixo?
Em va dir quan me n'anava: «¿Qui sap si mai ens trobarem?»
I després vaig llegir la seva mort en diaris endarrerits
les noces d'Antígona i les noces de la filla d'Antígona
sense que s'acabessin les escales ni el tabac
que em deixa un regust de vaixell fantasma
amb una gòrgona crucificada, quan encara era bella, al timó.³

Korçë, estiu del 37⁴

BELL MATÍ TARDORAL

A la senyora Donongó

Vet ací que finalment m'agraden aquestes muntanyes amb aquesta llum

amb la pell arrugada com la panxa d'un elefant
amb els ulls encongits per l'edat.

Vet ací que m'agraden aquests àlbers esparsos
arronsant les espatlles al sol.

Els guegs alterosos els baixos toscs⁵

l'estiu amb la falç i l'hivern amb la destrat

i sempre el mateix una volta i una altra, els mateixos moviments
als mateixos cossos: s'ha romput la monotonia.

¿Què diu el muetzi enfilat al minaret? Guaita'!

S'hi ha abocat per abraçar una nina rossa al balcó veí.

Ella branda unes manetes rosades al cel
no consent que la forcin.

Però es vinclen el balcó i el minaret com la torre de Pisa
se senten només uns murmuris, no són les fulles ni és l'aigua
«Al·là! Al·là!» tampoc no és la brisa, pregària estranya.

Un gall ha cantat, de segur que és ros

oh ànima enamorada que has volat a les altures!⁶

Vet ací que finalment m'agraden aquestes muntanyes, tan arru-
pides

el ramat envellit que m'envolta amb aquestes arrugues

¿ha provat mai ningú de llegir el futur a una muntanya com es
llegeix a una mà,

ho ha provat mai ningú?... Oh aquell pensament obsessiu
tancat a una caixa buida, donant cops
al cartró sense parar, tenaçment, tota la nit
com la rata que rosega l'enfustat.
S'ha romput la monotonia, oh tu que has volat a les altures, vet
 ací que també m'agrada
aquest búfal de la plana macedònia tan pacient
tan parsimoniós, com si sabés que ningú no arriba enlloc
recorda la testa altiva del bel·licós Vercingetòrix
Tel qu'en lui-même enfin l'éternité le change.⁷

Korçë, 1937